

Michał Wójcik
Maria Kogut
Franciszka Morańska

Poezją i prozą
poznajemy Sądeczczyznę

Michał Wójcik
Maria Kogut
Franciszka Morańska

Poezją i prozą
poznajemy Sądeczczynę

Nowy Sącz 2011

AUTORZY TEKSTÓW

Michał Wójcik

Maria Kogut

Franciszka Morańska

WYDAWCA

LGD „Korona Sądecka”

33-394 Klęczany 1

tel. 18 443-33-73, 660-675-601

e-mail: stowarzyszenie@lgdkoronasadecka.pl

www.lgdkoronasadecka.pl

WSPÓŁWYDAWCA

Wydawnictwo i Drukarnia NOVA SANDEC s.c.

33-300 Nowy Sącz, Lwowska 143

tel. 018 547-45-45

e-mail: biuro@novasandec.pl

www.novasandec.pl

Gminny Ośrodek Kultury w Chełmcu

33-394 Klęczany 1

tel. 18 443-33-73

e-mail: gok@chelmiec.pl

www.gok.chelmiec.pl

ISBN 978-83-62550-64-7

© Copyright by LGD „Korona Sądecka” 2011

SKŁAD, ŁAMANIE I OPRACOWANIE GRAFICZNE

Wydawnictwo i Drukarnia NOVA SANDEC s.c.

DRUK

Wydawnictwo i Drukarnia NOVA SANDEC s.c.

Michał Wójcik

Urodziłem się w Krasnem Potockiem, w wielodzietnej rodzinie. Lata młodości to okupacja, Szkoła Podstawowa w Chomranicach, później uczęszczałem do Liceum Handlowego w Nowym Sączu. Maturę zdałem w 1952r. Początkowo pracowałem w kłęczańskich kamieniołomach, następnie w Inspektoracie Oświaty w Limanowej. Służbę wojskową odbyłem w Pile. Po powrocie z wojska założyłem rodzinę i w okresie trudnych lat pracowałem na kolei na ziemiach obiecanych w Wałbrzychu, skąd po powrocie osiedliłem się w Chomranicach na rodzinnej ziemi mojej żony, gdzie po

dziś dzień zamieszkuję - więc to zanotuję. Po pewnym czasie, gdy się to pozbiera skrupulatnie, z takich notatek na wiersz się uezbiera. A czasem odręcznie tak , na poczekaniu, na jakiejś świetlicy, czy też na zebraniu, wierszem opowiem te uroczystości, gdy mnie to nurtuje, albo też i złości. Stąd się nazbierało trochę takich wierszy, nigdy nie powiem, który był z nich pierwszy.

Jak szybko mijają chwile –
jak szybko mija czas
Za rok – za dwa – za chwilę
– razem nie będzie nas!!!
Słowa – melodię z pewnością –
w zadumie każdy z nas
ze łzami lub ze złością
– nucił nie jeden raz.
Właśnie dziś mamy tę chwilę
– właśnie dziś ten czas,
by powspominać mile
– przeżyty wspólnie czas!
Wspaniałe w minionym roku –
spędzone wspólnie dni

Radość i łezkę w oku
wyciska gdy się śni!
Nie długo już – za kilka dni,
na pamięć wróci to!
Co w marzeniach wciąż się śni –
po prostu wszystko to.
I choć przestrzeni długość ta –
rozdzielać będzie nas,
Opłatek i kolęda
będą jednoczyć nas!
Boża Dziecino rączką swą
taki znak wszystkim daj,
By wypełniali wołę Twą
by zapanował raj.....

Dedykuję Dzieciom i wnukom w Lublinie

Droga Krzyżowa

Długo medytuję – bezsilnie się czuję!
Serce się buntuje – gdy widzę i czuję
ludzkie przewrotności – ludzkie ułomności!
A pośród pewności – mam też wątpliwości!
Czy te męki Twoje – krwawe poty – znoje
zmyją grzechy moje – stąd te niepokoje.
Modłę się do Pana – by była mi dana
głębia zrozumienia – grzechów odpuszczenia:
Korono Cierniowa – i Drogo Krzyżowa –
Chryste powalony – krzyżem przyciśniony
Tyś Panem wszystkiego – a cierpisz dlaczego?
Te upadki nasze – grzechy świata straszne.
Biczują Cię Panie – daj żal szczery za nie!
Wszechmogący Panie – pot i zmartwychwstanie
niech uczy każdego – miłości bliźniego –
Gdy rozbrzmiewać będzie – Alleluja wszędzie
To orędzie zbawcze – będzie pojednawcze!!!
dla wszystkich wierzących – Tobie ufających.

Wielkanoc, 1993 r.

Dziwny sen

Sen dziwny czy zjawą – w babcinym mieszkaniu
siedzi człowiek w kącie – ku memu zdziwieniu
jest całkiem bez głowy – młotkiem w wiadro bije
babcia śpi spokojnie – ja sprawdzam czy żyje.
Więc pytam co znaczy wiadra klepanie
czy jej nie przeszkadza – kiedy przestanie?
A babcia spokojnie tak mi powiedziała
że się już sto razy – oto go pytała –
i teraz jej to już nie przeszkadza wcale –
niech on klepie sobie – usiądź se (chodak) Michale –
ja mówić nie mogłem – tak z snu obudzony
co to wszystko znaczy – widokiem wzburzony
kreślę to w te strofy – jest już po północy
bo już spać nie mogę – tej dzisiejszej nocy !!!
Więc rekwiem układam – w zeszytcie notuję
całą ceremonię krótko opisuje
by chociaż w pamięci potomnych zostało
Całe wydarzenie, które miejsce miało.

Grudzień, 1993 r.

Alleluja

Śpiewamy dzisiaj Alleluja!
I przebaczymy naszym wrogom,
Chrystus rozgrzeszył nawet zbója!
Czy ludzie tak przebaczać mogą?

Ziemia by wówczas była rajem
Lecz... sprawa nie jest taka prosta:
Łotrzy rozgrzeszą się nawzajem....
A ludzie cierpią za łotrostwa!

Lecz inna sprawa gdy łotr wisi,
konając błaga o zmiłowania...
Ci sami ludzie – dobrzy – cisi, –
mogą przebaczać bez wahania!
Ale gdy łotr jest cały, zdrowy,
ma forszę, chody i układy?
Bezkarnie doi nas jak krowy, –
Czy go rozgrzeszyć? – nie da rady!

Tu dylemat – Boża nauka
„Miłujcie nieprzyjaciół swoich”
A sumienia nikt nie oszuka, –
więc muszę kochać wrogów moich!

Zło i dobro

Chyba od początku zło się z dobrem ściera,
zło na zgubę dobra – wielki wpływ wywiera.
Dlaczego i nasza ludzka wolna wola
temu złośliwemu czemuś daje pola?
I z tej wolnej woli – zło się rozmnożyła –
czyż tak na początku – w planach Bożych było?
Gdy stawiam w swych myślach – sobie to pytanie,
odpowiedzi szukam – nadaremnie na nie.
Ale dociekliwość teraz w demokracji –
pozwala każdemu do szukania racji.
I to rozmyślanie w efekcie końcowym :
można by wyrazić – stwierdzeniem takowym!
Demokracja dzisiaj – u nas się utrwała,
a złym obyczajom – napływać pozwala –
Narkotyki – porno – co szkodzi młodzieży,
te gorszące filmy – bo komuś zależy,
na czerpaniu zysku – z nadmiernej swobody:
nikt ich nie rozlicza – z wyrządzonej szkody.....

II Pielgrzymka Ojca Świętego Jana Pawła II do Polski

Panie Boże dziś Twój sługa
wybiera się w podróż drugą
w sześćsetną rocznicę tego
obrazu Częstochowskiego!
Do swojej ojczystej ziemi
by się modlić z rodakami
w Warszawie i Częstochowie!
We Wrocławiu i Krakowie!
Aby naród się zjednoczył
i krwią braci już nie broczył,
by nauka Twoja Chryste
na nasze ziemie ojczyste
niosła bólu ukojenie
narodowi pocieszenie.
Daj by Polak dla Polaka
gdy nadeszła chwila taka
na te wielkie nawiedziny
podarował w sercu winy.
Nasz Wszechmocny Panie Boże

Pojąć tego nikt nie może
dziś za nasze grzeszne życie
obdarzyłeś tak obficie
że pomimo tych trudności
Papież w Polsce znów zagości.
Lecz nasz naród jest w rozterce
bo choć każde „Polskie” serce
pragnie dziś tego spotkania
z Ojcem Świętym przywitania:
Jednak bardzo się boimy
i za niego się modlimy .
By Maryja Częstochowska
ta najczulsza Matka Boska
w swą opiekę go zabrała
i jak syna osłaniała
aby starła łeb „smokowi”
co zagraża Papieżowi.

Maj, 1983 r.

* * *

Jak życie przemija – uciekają lata
dziecko – kawaler – żonaty już tata.

Dzieci szybko rosną – potem dorastają
i w swoich rodzinach – znowuż dzieci mają.....
w ten sposób się stajesz dla tych dzieci dziadkiem
trzymej jeszcze formę – bo będziesz pradiadkiem

Tak niespodziewanie – tego nikt nie zbada –
Z wielkiego gieroja – już jest kawał dziada.

29 wrzesień 2009 r.

Konik polny i mrówka

Konik polny w rok cały – tak pięknie przyśpiewał –
a na zimę był zgłodniały, że wiatr nim powiewał!!
A więc idzie – płacze – woła – do skrzętnej mrówki w piwnicy –
pożycz – pożycz dla sąsiada kilka ziarn pszenicy!
Żeby na zimę mógł przeczekać – byle by lipiec zawiał
wszystko tobie pragnę oddać – i procenta i kapitał!
O broń Noże – mrówka rzeczce – do zalet swych to zaliczam –
już mam tracić własną pracę – nikomu nic nie pożyczam!
Konik w głodzie dożył wiosny – nad strumykiem przelatuje –
płynie mrówka na źdźbło słomy – o ratunek nawołuje!
Mój koniku mnie poratuj – utopie się w wodzie chyba –
Mój koniku nie odlatuj – bo mnie połknie zaraz ryba!
Pszczołka kwiaty oblatuje – ulituj się mrówka woła,
czyż się pszczołka ulituje – czyż jej pomoc nawet zdoła!?
Tonąc mrówka skąpstwo one – z wstydem sobie przypomniła
Wszystko będzie naprawione – gdybym się uratowała!
Chyba konik ani pszczołka – dzisiaj mnie nie uratuje!
Boże westchła biedna mrówka – może Bóg się ulituje!
Tutaj w rzece drzewo leży – słomkę gałąź zatrzymuje –
mrówka w szczęście swe nie wierzy – obietnicy dotrzymuje!
Na mrowisku napisała – na litości nikt nie traci –
będę chętnie pożyczala – niebo stokroć to zapłaci!!!
Odtąd mrówka – dobra, tkliwa – dobrze czyni już na świecie –
a czy ludzie wszyscy wkoło – tak samo postępujecie!?
Ileż tych przypadków mamy – Anioł Boży Was ratuje –
a jak ten uratowany – dalej w życiu postępuje!?!
Czyż nie trzeba, aby ludzie – brali przykład z tej dobroci –
niech nauka w las nie pójdzie – „Niebo stokroć ją zapłaci”.

* * *

Kwiaty w Dniu Święta Kobiet to obyczaj
Który podoba się nadzwyczaj
Lecz zapomina się niestety
że żony – to są też kobiety.
Więc myślę że będzie w dobrym tonie
jeśli mój kwiatek oddam żonie.

Ballada o budowie kościoła w Chomranicach część I

Napisana w okresie od maja 1983r. do września 1984 r.

W chomranickiej dolinie niech melodia płynie:
Pieśń o budowie Kościoła!

I młody i stary – wszyscy ludzie z wiary
słuchajcie, ta pieśń do Was woła!

Przed wielu latami – żył we wsi tu z nami –
Proboszcz lubiany i kochany!
Dzielnie on pracował – Kościół remontował,
w całej okolicy był znany!

I po wielu latach – myśl powstała taka –
aby Kościół zbudować nowy!
Ksiądz Lech ukochany przedstawił już plany,
wnioski o zezwolenie budowy!

Wszyscy więc dlatego patrzyli na niego
z nadzieją, że Kościół postawi!
Składali ofiary, przynosili dary,
Ksiądz plany u Zina załatwił.

Ksiądz kupił cheblarkę, małą betoniarkę
i dęby w Parafi skazał ściąć...
Czyniono starania i ziemne badania
tam gdzie nowy Kościół miał stanąć!

Lecz czasy to były, gdy w Polsce rządziły
zarczarki wrogowie Kościoła!
Więc wszystkie starania – petycje, błagania
na niczym schodziły oj zgoła!

Już wapno jest w dolach i model Kościoła
zrobiony był do obejrzenia!
Usilne starania – i prośby błagania –
krzepiło w nas pragnienia!

Lecz lata mijały – nadzieje malały;
Ksiądz zdrowie i siły utracił!
I tylko dlatego – Kościoła nowego
za życia budowy nie zaczął!

Po krótkiej chorobie – Bóg zabrał go sobie
do Nieba – po wieczną nagrodę!
Pogrzeb odprawiono – płacz wielki czyniono
i długo noszono żałobę!

Przez ćwierć wieku całego – jego niebywale
dobrotliwe życie tu pedził .

Wszyscy w zgodzie żyli i szczęśliwi byli
jak długo wśród nas tylko chodził!

Ta wielka pociech – wskrzeszona przez Lecha
przez lata zaczęła umierać...

Ci, co nie wąpili – tylko się modlili,
On z Nieba starał się nas wspierać !!!

Rynniewicz – ksiądz nowy – nie nasze to sprawy
osądzić, czy dawać swe zdanie;
On też nie próżnuje – Kościół remontuje,
szczególnie zaś dba o Plebanie.

O nowym Kościele nie mówi się wcale –
sprawa się odwleka, odwleka...
Wszystkie załatwienia – poszły w zapomnienia
a lud wierny czeka i czeka!

Przyszła chwila taka – każdego Polaka:
cieszy to i bardzo raduje!
Nadzieja odżyła, bo Karol Wojtyła
w Stolicy Poitrowej królóje!

Wielkie to zdarzenie – jakby przebudzenie,
rządanie wolności dla wiary!
Naród się buntuje – Wybrzeże strajkuje,
padają śmiertelne ofiary!

Wałęsa próbuje – z Rządem pertraktuje,
układy zawiera z trudnością.
Zakładają nowy związek zawodowy,
który zwią „Solidarnością”.

„Solidarność” właśnie ubiega się strasznie,
by można budować kościoły!
Nie wiemy dokładnie, lecz prawdopodobnie,
i na to wpływ miała nie mały!

Bo w niedługim czasie – ogłoszono w prasie,
że wydano wiele zezwoleń!

I pewnej niedzieli – wszyscyśmy słyszeli –
jak ksiądz ogłosił to z ambony!

Rynniewicz Jegomość podał tę wiadomość
i zaczął załatwiać od nowa!
W niedługim terminie – chełmieckiej już gminie
sprawa ta była gotowa!

Wtem Ksiądz zachorował, tak zdecydował;
nie będę budował Kościoła!
Ogłosił z ambony – jakby rozdrażniony,
że temu on już nie podola!

Ludzie pamiętali – Ci co już składali
swe ofiary na kościół nowy.
Nadzieje obłudne – choć czasy są trudne –
pragną rozpoczęcia budowy!

W tym Lecha wspomnienia – wzmocniły dążenia –
on w Niebie za nami się wstawia!
Zsyła nam natchnienie – w Kurii zrozumienie –
i wreszcie rozstrzygła się sprawa!

Starsi pamiętają – i dobrze to znają
jak doszło do proboszcza zmiany!
I przyszedł ksiądz nowy – wziął się do budowy,
załatwił do reszty więc plany!

Wiele jest trudności – ażeby w jedności
swe wszyscy podjęli zadania.
Modlić się kazuje, szczerze nawołuje
i mówi przepiękne kazania!

Bogu więc dziękujmy i chętnie pracujmy
na placu budowy Kościoła;
Składajmy swe dary, na Kościół ofiary,
bo rośnie budowa i woła!

Urazy darujmy, szczerze orędujmy
u naszej Chomranickiej Pani!
By w opiece miała, sił nam dodawała
i wciąż się stawiała za nami!

Te wszystkie przykrości – przeżycia z przeszłości
Ojcu Maksymilianowi!
Przyniesmy w ofierze i módlmy się szczerze –
On nas wysłucha i uzdrowi!

On w Niebie to sprawi – za nami się wstawi,
trudności pomoże pokonać!
Gdy wszyscy staniemy – szybko zbudujemy,
jak w zgodzie będziemy budować.

Juz mury wznoszą – ku Niebu strzelają –
kolumny w przedziwnym układzie!
Materiał też nowy do dalszej budowy –
w porządku złożony i ładzie!

Gdy zdrowi pracują – chorzy nie próżnują,
modlą się w intencji budowy!
A młodzież i dzieci – przykładem nam świeci,
nie szczczędząc wysiłku dla sprawy!

Chociaż źle się dzieje, że za dużo leje,
wszystkim dokucza ta ślota!
Jak tylko kto może – swe siły dołożył,
by sprawnie szła wszelka robota!

Zbliżają się zniwa, nikt nie odpoczywa,
lecz każdy spogląda do góry!
To, co się posiało – by się nam udało
szczęśliwie schować do stodoły!

Wszyscy się modlimy – prośby zanosimy,
bo w wielkiej jesteście potrzebie.
Matko Chomranicka – nasza pośredniczko –
oręduj za nami tam w Niebie!

Budowy patronie – Święty Maksymilianie –
w Twą pomoc my wszyscy wierzymy!
Opiekunem rodzin zostań nam na codzień;
my Tobie ten Kościół wnosimy!

Każdy, kto nas słucha – niech nastawi ucha
i oczy szeroko otworzy.
Pracę i ofiarę i modlitwę szczerą
do dzieła wspólne dołoży.

Wszelkie uprzedzenia – puśćmy w zapomnienia,
w tym dziele zjednoczmy swe siły!
By mocne i trwałe i na Boga chwałę
te mury się szybko wznosiły.

* * *

Memento na zakończenie:

Gdy lata przeminą – chomrańską doliną
ta pieśń popłynie wspomnieniem!
A ludzie żyjący – w Kościół wstępujący –
będą nam wypraszać :
„WIECZNE ODPoczyWANIE”

Maria Kogut

Urodziłam się i mieszkam w Ptaszkowej. Bardzo cenie urok swojej miejscowości i szanuje ludzi, z którymi spotykam się na codzień, ale rodzinę zawsze traktuję priorytetowo.

Lubię czytać książki i słuchać piosenek, gdy tekst daje do myślenia, a muzyka jest miła dla ucha.

Jestem wesołą optymistką, ale życie traktuję poważnie.

Podczas różnych niepowodzeń zawsze proszę swojego anioła stróża o siłę wytrwania i trafne decyzje, a w sercu mam nadzieję, że zła passa nie może przecież trwać bez końca.

Anioł Stróż

Więc ty mój strózu
Wciąż za mną biegasz?
Od złego bronisz
Przed złem ostrzegasz?

Dobrze, że Pan Bóg
Noc nam darował
Bo ja bym Tobie
Nie pofolgował

Grasz ze mną w piłkę
Śmigasz na nartach?
I mam nadzieję
Znasz się na żartach

Dobrze, że chwilkę
Siądem w kościele
Ty mój biedaku
Ty mój Aniele.

Mój dziadziu w niebie

Mój dziadziu choć ze mną
Nie biegał po łąkach
Nie mówił o pszczołach
Muchach i biedronkach

Nie przyszedł ni razu
Na me urodziny
Bo dziadziu mój poszedł
Do innej krainy

Choć w piłkę nie grywa
Fujarek nie struga
To w dzień obłoczkiem jest dla mnie
A nocą, jasną gwiazdką do mnie mruga.

Kwiaty dla mam

Gdyby tak, kwiaty wszystkich łąk
W jeden ogromny zebrać kosz
Potem je naszym mamom dać
Wszak piękna nigdy nie jest dość
Gdyby tak czarodziejem być
Mieć w sobie czarodziejską moc
Można, by w piękny jasny dzień
Zmienić im każdą ciemną noc
Za serce dane nam
Niech spełnią wam się sny
A jasne słońce na błękicie
Tylko dla was lśni
Za to że w chwilach prób
Zawsze wierzyacie w nas
Niech srebrny księżyc ofiaruje
Jedną z gwiazd

Tyle słów tyle dobrych rad
Żeby uchronić nas od zła
Za to niech zwiewny anioł stróż
W opiece wszystkie mamy ma
Prawa wpajanych, żeby każdy z nas
Coś sobą prezentować mógł
Za to wszystko niech łaską swą
Darzy was szczerze dobry Bóg
Za uśmiech kiście bzu
Za serce bukiet róż
Zaś pęki maków za oparcie
Wśród życiowych burz
Losowi wdzięczni choć
Wiatr czasem w oczy wiał
Że nasze drogi w naszym życiu
Złączyć chciał.

Droga Karola Wojtyły na Ołtarze Błogosławionych

Każdy ma w swym ziemskim życiu
Jakąś misję do spełnienia
On zadanie trudne dostał
Świat prowadzić do zbawienia

Las się nad nim nie litował
I nad jego położeniem
Czas wojenny i śmierć matki
Były przykrym doświadczeniem

Przez codzienne obowiązki
Twardy stawał się jak skała
Nauka, praca, pomoc innym
Tak mu młodość upływała

Jako kapłan, biskup potem
Realizował swe cele
Był przykładem wciąż dla innych
W świeckim życiu i w kościele

Nie rozczułał się nad sobą
Nie narzekał choć chorował
Przez odwagę i wytrwałość
Ciągle w życiu awansował

Gdy papieżem go wybrali
By kościołem rządził całym
Wiedział, że to wyróżnienie
Obowiązkiem jest nie miałym

W Matce Bożej miał oparcie
Z łask jej czerpał wciąż obficie
Swoje sprawy i los świata
Jego powierzył całkowicie

Jego zatroskane serce
Dla ubogich zawsze było
Niósł swą pomoc, pocieszenie
Żeby im się lepiej żyło.

Teraz, z niebieskiego okna
Dobroć Bożą wciąż wysławia
I do Boga przez Maryję
Ciągle się za nami wstawia.

Wspomnienia

Wspomnienia żyją w nas
Mimo upływu lat
Więc je pielęgnuj jak drogocenny skarb
Bo gdy nadejdzie czas
Że przyjdą takie dni
Gdy radość, szczęście zamkną przed
tobą drzwi
Nie trać nadziei bo,
Wspomnienia myśl skrzydłata
Na pocieszenie Tobie przywoła
Dawne beztroskie lata
Może Cię kiedyś los
Rzuci w daleki świat
I będziesz tęsknił do kraju młodych lat
Może życiowy krach
Wyciśnie z oczu łzy
I zniknie wiara, w dobre słoneczne dni

Nie trać nadziei bo
Wspomnienia myśl skrzydłata
Na pocieszenie tobie przywoła
Dawne beztroskie lata
A kiedy czasu żąb
Przygasi oczu blask
A szron na skroniach wkradnie się do
twych łask
Zapał do pracy zniknie
I sił już co raz mniej
Obudź wspomnienia będzie ci trochę
łzej
Nie trać nadziei bo
Wspomnienia myśl skrzydłata
Na pocieszenie tobie przywoła
Dawne beztroskie lata

Życzenia dla smutnych dzieci

Słońko wszędzie rano wstaje
I tak samo wszędzie grzeje
Dziecko w Polsce jest radosne
A gdzieś – dziecko się nie śmieje.

Wiele różnych smakołyków
Nasze dziecko ma podane
Inne dzieci chodzą głodne
Oczy mają zapłakane

U nas książki gry zabawy
Komputery – czas spokojny
A gdzieś w świecie wciąż prymityw
I odgłosy słyhać wojny

Niech nie cierpi żaden człowiek
Na spokoju brak – i chleba
Jeśli możesz to pomagaj
Bo pomocy wciąż potrzeba

Każdy niech ma – czego pragnie
Niech wszystkiego ma obficie
By szczęśliwi wszyscy byli
O tym dzisiaj marze skrycie.

Franciszka Morańska

Franciszka Morańska – 63 lat, urodzona w Krużlowej Wyżnej, od 1969r zamieszkała w Królowej Polskiej, od 10 lat pisze wiersze, nie brała udziału w konkursach, ale jej wiersze były wielokrotnie publikowane w „Gminnych Wieściach” kwartalniku wydawanym przez Gminny Ośrodek Kultury w Kamionce Wielkiej

Zmęczeni

Kiedy widzę „tych zmęczonych”, koło naszych sklepów
Dziwię się, co to zostało, z tych normalnych chłopów
Przecież każdy chodził wcześniej, prościutko jak świeca
A teraz gdy chce krok zrobić, zaraz się zatacza
Chce mądrego coś powiedzieć bo tak mu się zdaje
Próżne próby, bo mu język, kołkiem w gębie staje
Więc się „męczy” i próbuje, nic mu nie wychodzi
A patrzą na to z niesmakiem i starzy i młodzi
On zaś gada z entuzjazmem, godnym lepszej sprawy
Zdaje mu się, że jest super, wciąga do zabawy
Ale co to za zabawa, komu się podoba?
Chyba takiemu samemu – i bełkoczą obaj

Zagraniczne wyjazdy

Gdy kogoś zapytasz, co słychać w rodzinie
Poważnie odpowie – córkę mam w Londynie
Syn w Niemczech pracuje, a we Włoszech żona
I każda rodzinka taka rozgoniona
Ci co tam pracują, to tam też mieszkają
A inni bez skutku, pracy wciąż szukają
Płaczą się po dworcach, w zaułkach sypiają
I najczęściej na nic pieniędzy nie mają
Lecz im głupio wracać, boją się wyśmiania
A nie mają nigdzie nic do gadania
Tu kiepskie zarobki, tam poniewieranie
I co się niedługo z rodakami stanie
Bo nie chodzi o to, że wyjeżdżać chcieli
Ale o to, by „tam” jeździć nie musieli

Wspomnienia z wakacji

Pojechałam na wakacje, do babci i dziadka
Lecz się szybko okazało, że to była wpadka
Bo jechałam do nich z myślą, żeby leniuchować
Ale tam się okazało, że trzeba pracować
Tam są wszędzie dookoła i góry i doły
Z tego pola trzeba zwozić, siano do stodoły
No i wcale nie jest łatwo, jechać takim wozem
Gdy droga prowadzi miedzą, lub jakimś wąwozem
Czasem furka na kamieniu zdradliwie podskoczy
Ja nie wierzę w to, co widzą, wtedy moje oczy
Bo to siano, które było pięknie udeptane
Leży teraz, po calutkiej drodze rozsypane
A ja z nerwów i ze złości, stoję jak słup soli
Lecz za chwilę, znów go wkładam na furę powoli
A koledzy sobie idą, tam gdzie każdy zechce
A mnie po tej gimnastyce, też się już nic nie chce
Lecz z dnia na dzień, jest na polu coraz to mniej siana
Jeszcze będę leniuchować, mamusiu kochana

Kiedy widzę po burzy te spienione fale

Kiedy widzę po burzy te spienione fale
W miejscu w którym rzeki nie było wcale
Gdzie nie było wody a poza krzakami
Kilka kropel błyszczało między kamieniami
Teraz potok rwie bystry, i niesie co może
Odsuń się więc czym prędzej i nie podchodź broń Boże
Bo on brzegi podmywa i tak może się stać
Że za chwilę lub za dwie, nie będzie na czym stać
Potem jeszcze pogrozi trochę szkody narobi
Będzie maleć i maleć i tyciutki się zrobi
Będzie taki, że można, po nim przejść suchą nogą
Oj te górskie potoki, co to narobić mogą
Jakiś czas będzie cicho, potem to się powtórzy
Znów potok będzie szalał, przy następnej burzy
Człowiek gdy na to patrzy, musi być pokorny
Bo bez jego udziału wszystko wraca do normy
Lecz jest Bóg, co tym światem rządzi jak należy
I od niego wszystko, w przyrodzie zależy

Przed imprezą

Kiedy widzę przed imprezą, grupę młodych ludzi
To się we mnie ochota, do śmiechu budzi
Gdy się na nich patrzy, dziwnie wyglądają
Chociaż przecież chcą dobrze, bardzo się starają
Jednak przez to, że tak się ogromnie starają
To żadnego umiaru w niczym nie mają
Ani w makijażu, ani też w ubraniu
Wyglądają wtedy, jak gdyby w przebraniu
Włosy postrzępione, na buzi tapeta
I pytasz sam siebie, „ta to jest czy nie ta”
Chłopcy, łysa pała, lub włosy na żelu
I chociaż znajomi, nie poznał byś wielu
Mówią ci „dzień dobry” ty patrzysz zdziwiony
Od kogo ci młodzi? Zapytujesz żony
Jednak kiedy zmyją, żele i makijaż
„To jest zwykła młodzież” myślisz gdy ich mijasz

Na ulicy

Kiedy widzę na ulicy, przytulone pary
Wtedy myślę, jak ich życie, potoczy się dalej
Czy się będą szanować, czy się będą kochać
Czy tylko wrzeszczeć na siebie i po kątach szlochać
Czy „On” się nie wybierze, z kumplami na piwo
A „Ona” będzie sama, w domu nieszczęśliwa
Na początku większość bywa, sobą zachwycona
Za niedługo, wroga i mocno skłócona
A mogłoby być tak pięknie, gdyby tylko chcieli
Gdyby jedno na drugiego, ciągle nie warczeli
Gdy trudniejsze życie, to uczucie pryska
Bo było maleńkie, jak iskra z ogniska
Gdyby tej iskierki, dobrze pilnowali
To by potem w życiu nigdy nie płakali
Gdy nie będą sobie wечно dokuczali
Życie dużo łżejsze, będzie płynąć dalej
I będzie inaczej, wszystko się ułoży
Przed wszystkim dzięki, pomocy Bożej
A ja będę widzieć, przytulone pary
Chociaż „Ona” stara i „On” też już stary

Kwiatek

Kiedy widzę jak z pod śniegu kwiatek się wychyla
Jest to dla mnie bardzo miła i ciekawa chwila
Ciągle jeszcze bardzo zimno, wokoło zasy i śnieg
A tu z boku gdzieś w kąciku, wyrasta przebiśnieg
Jest niewielki, niepozorny, i biały jak śnieg
Wyrósł ze zmarzniętej ziemi, po prostu przebił śnieg
Za nim żeby nie być w tyle, krokus co sił rośnie
On jest większy, kolorowy, mówi nam o wiosnie
Jest tak pewny, że już będzie, nic go nie poruszy
Dopóki go po czuprynce śniegiem nie poprószy
Wtedy stula swoje płatki delikatne, drżące
I czeka sobie cierpliwie, aż zaświeci słońce
A gdy słońce za czas jakiś, ciepłem go ogrzeje
On się nawet nie przejmuje, gdy wiatr mocno wieje
Gdy nie patrząc na chłód, na ziąb, kwiatki sobie rosną
Wtedy wszyscy o tym wiedzą, że już pachnie wiosną

Lipa

Mieszkałam „na górach” kilkanaście lat
Rósł tam koło domu, owocowy sad
Były stare drzewa, wysokie i duże
Były młode, szczepione, jabłonie i grusze
Także śliwy węgierki i piękne renklody
Które ozdabiają niejedne ogrody
Lecz na straży drzew wszystkich, piękna lipa stała
Która bardzo dawne, czasy pamiętała
Bo ją dziadek posadził, gdy był jeszcze młody
Oj już dużo od tej pory, upłynęło wody
On już dawno nie żyje, Matka też już jest w grobie
Ale lipa potężna, dalej rośnie tam sobie
Przy ziemi ma pień jeden, wyżej się rozdwa
I swą piękną koroną, starą szopę osłania
Latem daje cień miły, gdy się pod nią siedzi
Często tutaj siedzieli przyjaciele, sąsiedzi
Teraz jest opuszczona, bo nikt już tam nie mieszka
Ale ona tam rośnie piękniejsza, potężniejsza
Pszczoły dalej szum robią i pyłki zbierają
Dzięki tej górskiej lipie, ludzie miód w ulach mają.

Boże Ciało

Kiedy widzę w Boże Ciało, jak procesja rusza
To się wtedy moje serce, od radości wzrusza
Kiedy widzę ilu ludzi, za monstrancją idzie
Wtedy sobie o tym wszystkim, myślę jak o cudzie
Bo na co dzień, większość bywa, raczej obojętna
Dziś bez żadnych nakazów, a jest bardzo chętna
Choć procesja trwa dość długo i słońce przygrzewa
Wszyscy idą tu spokojnie, każdy pieśni śpiewa
Dzieci dzwonią, sypią kwiatki, księdzu popod nogi
Bo on niesie Ciało Pańskie, skarb tak bardzo drogi
Idzie z Hostią drogą, polem wszystkich błogosławi
Dla naszego przecież dobra, Bóg to ustanowił
Przy każdym z czterech ołtarzy, wszyscy ludzie stają
A księża tam Ewangelię, pobożnie czytają
I słyszą to wszyscy, słyszy Polska cała
Z każdego zakątka słychać „Twoja cześć i chwała”
Albo „Zróbcie mu miejsce, bo Pan idzie z nieba”
A do nas przychodzi, pod postacią chleba

Łan pszenicy

Kiedy widzę łan pszenicy, wiatrem kołysany
Myślę sobie, jaki piękny, Boże mój kochany
Kłosa ciężkie, pochylone, bo już są dojrzałe
Za niedługo będzie żniwo i to doskonałe
Gdy gospodarz zboże skosi, zwiezie do stodoły
Już nie będzie wtedy smutny, a tylko wesoły
Bo nie będzie musiał pytać „są chmury na niebie?”
Bo on zboże ma pod dachem, w stodole u siebie
Przedtem często patrzył w niebo i myślał zmartwiony
Czy też burze nas ominą, deszcz, grad i pioruny
Gdyby burza łan zniszczyła, ciężko by się żyło
Bo od wiosny lub jesieni, dużo pracy było
Ale dzisiaj tu się cieszy i dużo i mały
Za rok będą pszenne łany, znów się kołysały

Jaskółki

Kiedy widzę jak jaskółki gniazdka ulepiają
To jak prawdziwi budowlanci, pracę zaczynają
Najpierw teren oglądają, czy im się nadaje
Czy jest sucho, czy jest równo, czy tylko się zdaje
Potem jakimś niezbadanym dla nas ludzi sprytem
Kleją linię, która „idzie” równo pod sufitem
Na tych grudkach, parka siada, i dalej planuje
W którym miejscu na tej linii gniazdko wybuduje
Potem bardzo ciężką pracą, znoszą grudki błota
Prawie nie odpoczywają, więc idzie robota
Czasem grudki przyniesione w takim wielkim trudzie
Spadną na dół i najczęściej, rozdepczą je ludzie
One dalej grudki znoszą, to nie żadna bajka
No bo trzeba już niedługo, wysiadywać jajka
Potem siedzi jaskółeczka w swoim gniazdku małym
Na zewnątrz wystawia tylko, łeppek czarno-biały
Gdy są młode, ruch w gniazdeczku, każdy to pamięta
Bo rodzice przez dzień cały, karmią swe pisklęta

Słoneczko

Kiedy widzę jak słoneczko, raniuteńko wstaje
Wtedy myślę, czy śpię jeszcze, czy mi się to zdaje
Bo tak pięknie, to wygląda, jak gdyby się śniło
Gdy się później o tym myśli, aż na sercu miło
Najpierw niebo się rozpala, delikatnym różem
Potem jasne światłą smugi, między nimi krążą
Piękna jasność się rozchodzi, po niebie kuliście
I to wszystko wygląda tak, bardzo uroczyście
Kiedy ludzie na to patrzą, czy starzy czy młodzi
Widzą jasność, która w większe kręgi się rozchodzi
A za chwilę całe niebo, skrzy się w blasku słońca
Nie ma żadnych plam, ni cieni, jest jasność bez końca
Cały dzionek słonko chodzi, po wysokim niebie
Daje ciepło, daje radość, dla mnie i dla ciebie
A wieczorem jest zmęczone i spać się zabiera
Czasem jeszcze spoza chmurki, na ziemię spoziera
A na drugi dzień od rana, powtarza się wszystko
No chyba, że go zasłoni, deszczowe chmurzysko

Samochody

Kiedy widzę samochody, mknące po ulicy
Nie powoli, ale prawie lotem błyskawicy
Chciałabym mieć wtedy oczy, z każdej strony głowy
Żeby człowiek szedł spokojnie, no i wrócił zdrowy
O przejściu na drugą stronę, czasem marzyć szkoda
Bo jedzie jeden za drugim, to „Peugeot” to „Skoda”
Także inne marki, jest ich mnóstwo całe
A niedawno przejeżdżały, konne fury małe
I to nie tak często, bo ich mało było
I najczęściej na piechotę, wszędzie się chodziło
Potem ktoś tam miał „Warszawę” a „Trabanta” drugi
Były także „Syrenki”, niemieckie „Wartburgi”
Ale było ich kilka i jeździły rzadko
A oglądnać ich lub dotknąć, było wielką gratką
Aż trudno uwierzyć, czas tak szybko leci
Lecz gdy o tym się mówi, nie chcą wierzyć nam dzieci
Bo już są przyzwyczajone, do tych aut widoku
Wiedzą, które są dobre i te mają na oku
O nich marzą i myślą, kiedy będzie ich stać
Na to, żeby się ładnym samochodem przejechać

Przydrożne kapliczki

Czasem się wybieram, na piesze wycieczki
I wtedy oglądam, przydrożne kapliczki
Jedne są zadbane, kwieciami przystrojone
A inne spróchniałe, stare i zniszczone
Jedne są maleńkie, do krzyża przypięte
Inne jak małe kościoły, stoją przycupnięte
W jednych Chrystus frasośliwy z miną zasmuconą
W innych święci, Matka Boża, lub Chrystus z koroną
Przy niektórych są do dzisiaj, majówki śpiewane
Bo te miejsca są przez ludzi, bardzo ukochane
Jedne były postawione, w podzięce za łaski
Inne, bo Maryję kocha cały naród polski
Lecz niektórym stare rzeźby tak się podobają
Że je kradną, no a potem z zyskiem je sprzedają
I chociaż to bardzo brzydko świadczy o człowieku
To niestety jest to zmorą, dwudziestego wieku

Spis Treści

Michał Wójcik

* * *	3
Droga Krzyżowa	4
Dziwny sen	4
Alleluja	5
Zło i dobro	5
II Pielgrzymka Ojca Świętego Jana Pawła II do Polski	6
* * *	6
Konik polny i mrówka	7
* * *	7
Ballada o budowie kościoła w Chomranicach	8

Maria Kogut

Anioł Stróż	10
Mój dziadziu w niebie	10
Kwiaty dla mam	11
Droga Karola Wojtyły na Ołtarze Błogosławionych	11
Wspomnienia	12
Życzenia dla smutnych dzieci	12

Franciszka Morańska

Zmęczeni	13
Zagraniczne wyjazdy	13
Wspomnienia z wakacji	14
Kiedy widzę po burzy te spienione fale	14
Przed imprezą	15
Na ulicy	15
Kwiatek	16
Lipa	16
Boże Ciało	17
Łan pszenicy	17
Jaskółki	18
Słoneczko	18
Samochody	19
Przydrożne kapliczki	19

ISBN 978-83-62550-64-7